

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș
și organ informativ al AGRU-lui din Eparhia Maramureșului

Bucurou de distribuie: Librăria Asociației Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu

Domnul meu și Dumnezeul meu.

Cred în Tine Doamne. Cred că ai murit pentru mine și ai înviat „cu moartea pe moarte călcând.” În toată viața mea, n'em gustat decât nesfârșita ta milă. Măinile tale mă conduc, mă apără, sunt blând întinse asupra mea, ca să-mi poată fi somnul liniștit. Te simt în jurul meu.

Dela Tine vin gândirile mele cele bune și voința mea, să ajung în fața Ta în veșnicie. Tu mi-ai dat lacrimile să plâng când fratele meu e trist și bucuria de bucuria lui.

În tot locul unde ideia binelui învinge, unde fâlăie steagul dreptății, unde este viața mai frumoasă Tu ești prezent. Știu că dacă în secolul nostru există instituții în care e mai mult umanism decât în instituțiile antichității e de aceea, că Tu ai înviat, Cunosc prezența Ta veșnică și fără să pun degetul meu în semnul cuielor îți spun: *Domnul meu și Dumnezeuul meu.*

Când Te iau în Cuminecare simt nespasă dulceață și feri-

cire. Dacă n'ai fi înviat n'am avea sacramentul Euharistiei. Nu Te-ai uni cu noi, n'ai fi în noi, nu ne-ai pătrunde, n'ai trăi în noi, nu ne-ai sfinți cugetele și acțiunile. De aceea eu nu-mi pun mâna mea în coasta te, ci tot așa de convins, ba mai convins ca Toma, după pipăirea ranelor tale, cu inimă smerită și devotată îți spun: *Domnul meu și Dumnezeuul meu.*

O scrisoare și un răspuns.

(Urmare și sfârșit.)

10. Mai adaugeți că „religia nu se modelează”. Așa ar fi ca oamenii să se modeleze religiei și nu religia oamenilor. Durere însă că este câte o religie care se prea modelează mai ales după guvernele cari se perândează și după slăbiciunile omenesți: Vine vorba, este biserică care joacă după toate zicările celor dela guvern e păpușă aservită tuturor politicianilor. Se acomodează patimilor omenesți, sancționând divorțuri nedeschizându-și gura,

neprotestând nici atunci când se votează o lege anticanonică, spre pildă o legiferare a avortului medical. Ghăciți care biserică e aceea?

11. Incheiați cu exclamarea bombastică „Trăiască ortodoxismul pe care îl veți primi azi ori mâine” — Nu Domnișoară, nu-l vom primi nici azi nici mâine, nu de dragul de a sta în opoziție ci de dragul convingerilor noastre.

De încheiere, ca prin o singură privire să cunoașteți un adevăr mare, rog deschideți Sfânta Scriptură la Evanghelia lui Matei cap. 28, 19 unde veți afla aceste cuvinte ale lui Hristos adresate apostolilor și urmașilor lor: „*Mergând învățați toate neamurile... învățându-i să păzească toate câte am poruncit vouă și iată eu cu voi sunt în toate zilele până la sfârșitul veacului*”.

Acum dați-vă seama că dintre bisericile creștine: ortodoxă, catolică, anglicană, reformată, luterană, unitară, care este biserică aceea care împlinește porunca Mântuitorului de a vesti evanghelia la popoare? Propovăduirea asta e o notă

ridicată de Domnul, de pe care se poate cunoaște Biserica lui.

Și fiind vorba între noi numai de catolici și ortodocși. Biserica catolică are 70 mii misionari trimiși prin Asia, Africa, Australia, Oceania și America pentru încreștinarea păgânilor, pe când biserica ortodoxă nu are misionari trimiși la păgâni

nu a încreștinat nici un popor, Abstrageți delat tot altul și vă cugetați calm și fără patimă numai asupra acestui lucru. Oricât de rău sunteți dispusă azi pentru biserica catolică, faptul acesta vă dă de gândit.

Sfârșesc cu observarea, că nu am căutat să provoc între mine și Dv. discuții religioase,

dar scrisorii adresate mie trebuia să răspund în interesul adevărului istoric și dogmatic și pentru ca să nu fiți cumva în convingerea că teologia catolică nici chiar în fața unei femei ortodoxe nu poate sta. Dacă va fi lipsă vom răspunde și celor cari poartă pălărie.

P. L. Pop

Curatoratul parohiei gr. cat. rom. Sighet III.

A P E L.

Zidirea unei biserici pe teritoriul parohiei noastre a devenit o necesitate vitală pentru noi.

Vechea biserică, clădită pentru cei 2400 de credincioși de atunci, azi nu mai poate cuprinde mulțimea mare a credincioșilor dornici de a participa la sfintele slujbe. Sistemul cu trei Liturghii încă nu corespunde întru toate, căci în urma mărturisirilor numeroase, de multe ori sf. Liturghii se încep cu întâzieri mari. Pe de altă parte, distanțele mari împiedecă pe mulți de a se împărtăși de binefacerile sf. Liturghii.

Iniințarea parohiei Sighet III. în mod firesc cere, ca parohia să aibă biserică parohială.

Pentru a ajunge la fondurile necesare pentru zidire, se vor face demersurile de lipsă, însă cheltuielile zidirii în rândul întâiu trebuie să fie susținute de fiii acestei parohii.

Deaceea curatoratul apelează la spiritul de jertfă creștinească al fiilor acestei parohii, rugându-i, ca să contribuiască după putință cu multul sau puținul lor la aceea clădire, care va simboliza sfânta noastră credință în care ne-am născut și în care vrem să trăim și să murim.

În scopul acesta anexăm la acest apel și o declarație, în care fiecare va înscrie la rubrica respectivă cât dorește să dea pentru zidirea bisericii, în ce rate (lunare, trimestriale, semestriale etc.) dorește să achite suma iscălită și la ce date poate să se prezinte la el incasatorul pentru achitarea ratelor.

Pentru ușurință, curatoratul a hotărât, ca achitarea sumelor iscălite să se poată face în timp de 3 ani. Deci termenele fixate pentru achitarea ratelor învoite nu pot să treacă peste termenul general de 3 ani.

Sighet. Din ședința curatoratului ținută în 14 Aprilie 1936.

TITU BERINDE preot, protopop onorar, președintele curatoratului

preot Ioan Birlea prot. on.
preot Vasile Pop prot. on.
Dr. Florent Mihalyi
Dr. Alexandru Balint
Dr. Vasile Ilea
Dr. Grigore Bota
Dr. Ioan de Kováts
Petru Pop

Dr. Eugen Salcă
Iuliu Marchiș
Simeon Tanco
Ioan Martin
Găvrilă Berniczki
Treian Ona
Ioan Vlad
Mihai Grigor

Grigore Lescăian
Vasile Strimbei
Ioan Huban
Ioan Ardelean
Alexandru Bocskai
Ștefan Tand
Ștefan Tiplea
Simeon Stroble

Adorația dela patimile lui Isus.

Isuse, tot n'ai rămas singur. Pe lângă ceata nenumărată a trădătorilor, cari cu sărutare te-au vândut, pe lângă oastea imensă a dușmanilor tăi, cari au strigat: răstignește-l, răstignește-l, pe lângă pilajii lași, cari în loc să te apere, și-au spălat mâinile și un cuvânt nu au avut pentru tine, pe lângă oșteșii păgâni, cari cu injurături, cu beții, cu chiote de veselie cu ascultarea muzicii lascive, cu jocuri de cărți, cu indiferență în ziua morții tale au străpuns cu mii și mii de sulite coasta Te, — o mică turmă de credincioși a ținut, ca în ceasurile cele mai grele ale vieții Tale pământești să Te mângâie, să-ți ștergă sudoarea de sânge a chinurilor Tale. Aceasta armată a ținut să privegheze cu Tine, să nu mai întrebă mustrător: un ceas n'ați putut priveghia cu mine?

Când toți Te-au părăsit, a-cești fii ai-tăi nu Te-au lăsat singur, zi și noaptea au priveghiat și sau rugat, dela patimile tale, până la sfânta învierea Ta. Împreună cu Tine au urcat în muntele maslinilor, ca să contempleze patimile tale. Împreună cu Tine au fost prinși și purtați dela Ana la Caiafa și în fața lui Pilat. Palma dată Tie și ei au simțit-o. Zbiciul zbirilor păgâni a lăsat și pe sufletul lor dungi groase și vânătăi dureroase, au desbrăcat și ei haina de toate zilele a sufletului lor, ca să-l îmbrace în haina mchorâtă a suferințelor Tale,

vârful ascuțit al spinilor a atins creierii lor și au înțeles cât Te-a durut răutatea omenească. Au purtat cu Tine Crucea, pe labirintele vieții și au ajuns la Golgota ca să fie răstigniți cu Tine ca să strige cu Tine: Mi-e sete, de adevăr și de iubire. Glasul Tău: sfârșitu-s'a i-a pătruns inima și au suferit cu Tine chinurile agoniei. Pentru ce? Ca împreună cu Tine să învieze la o viață nouă, strălucitoare biruitoare, plină de nădejdi; ca în întunerecul în care rătăcește o lume întreagă, să fie o mică ceată, în fața căreia a căzut vâlul ce nu lasă să străbată „Lumina” Sa, ca ei să nu fie din aceea lume care, deși Isus în era și printrânsul s'a făcut, totuș nu L-a cunoscut, deși întrale sale a venit și ai săi nu L-au primit. Mică ceată a adoratorilor sfințelor Tale patimi a priveghiat cu Tine, a pățimit cu Tine, a murit cu Tine, ca să poată trăi cu Tine.

Gazetărie, ori ce?..

Ați citit numărul 6 Anul II. al „Slovei,” care apare în Vișeul de sus? Nouă ni l-a trimis un prietin, fără nici un comentariu. Am căutat să citim „Slova” din slovă în slovă, ca să aflăm ce l-a îndemnat pe prietenul nostru — care voiește să rămână anonim — ca să ne trimită gazeta.

Și iată ce am aflat. Un editorial iscălit de Dl. Ștefan Tătaru, care ne face să punem întrebarea: ce vrea „Slova” și Dl. Tătaru cu articolul intitulat: Învierea Zeilor? Slova este o gazetă culturală, informativă sau o gazetă de propagandă

neo-păgânistă? Căci articolul amintit așa ceva arată. Abstragând dela ideile lui Renan, sub ale căror influință expresă este autorul articolului, mai afirmă unele lucruri, cari sunt în flagrantă contradicție cu o credință de 2000 de ani, bazată pe dovezi, care nu suferă combatere.

Autorul vrea să arate că: „și încetul cu încetul, pe nesimțite, orice religie ia forma societății omenești, așa cum un lichid ia forma vasului în care este nevoit să stea”.

Deci după autor, nu providența divină a provocat intruparea, răstignirea și moartea lui Isus, ci forța lucrurilor, nevoia de a se crea o altă religie, care să corespundă — vasului — societății de atunci.

Iată ce scrie autorul: „Conducătorii creștini din acele vremuri au înțeles la timp situația și au adoptat sărbătoarea păgână schimbând pe Adonis cu Isus. Iată dar cum prin forța lucrurilor, se situează un eveniment cu dovezi aproape sigure — răstignirea și moartea lui Isus — în domeniul basmului”.

Așa socotește autorul, care nu vrea să știe, că Paștile sunt serbători specific creștine și nu au nici o legătură cu serbătorile păgânești ale lui Adonis. Dacă aceste serbători se numesc ale Paștilor, se poate mulțumi nu lui Adonis și păgânilor, ci „Pesach”-ului jidovesc (festum paschalis), care a fost o serbătoare pur evreiască și nu păgânească și în decursul căreia s'au întâmplat unele evenimente în legătură cu patimile morții și învierea lui Isus.

Paștile noastre nu sunt varianța și nici înnoirerea serbărilor păgânești: „în cinstea frumosului zeu Adonis, care murise toamna și învia odată cu primăvara se dau serbări ce

lineau zile întregi, la cari luau parte mic și mare”.

Paștile noastre sunt urmarea credinței neschimbată că: Hristos a înviat.

Dacă paștile lui Adonis au servit serbătorirea reînnoirii naturii, Paștile noastre sunt reînnoirea sufletului nostru, învierea noastră prin vecinicul: Hristos a înviat. Căci Hristos a înviat deși „Slova” susține că: „și ca să fim drepecți serbătorirea morții și învierii lui Adonis, ce simboliza moartea și învierea naturii, era tot așa de frumoasă și înălțătoare cași moartea lui Isus — după spusele documentelor — și învierea Lui — după spusele fanaticilor. Chiar dacă nu s'ar fi spus, că Isus va învia a treia zi, poporul tot ar fi serbătorit învierea — lui Adonis.”

Inchipuiți-vă, bătrânul Petru saltă, se bucură și cu bucurie vestește celor unsprezece: Adonis a înviat, natură, s'a reînnoit veniți să ne bucurăm!! Cum se poate compara bucuria liniștită a învățăceilor, când au văzut că înviind Domnul, a dat

suprema dovadă, că dela Dumnezeu a venit și că tot ce a spus este purul adevăr, — cu bucuria sălbatecă și perversă ale naiadelor, cu jocul nimfelor cu, orgiile bachautilor și ale faunilor, cu sindrofiile bețivilor urmași ai lui Adonis!

O, spiritul Paștilor noastre este altceva. Acest spirit va birui cu ajutorul lui Hristos, care: adevărat a înviat, deși Rosenberg cu „slovă” scrisă și cu grai viu vestește, și prin legi impune alte Paști, paști asemănătoare paștilor lui Adonis.

Noi nu înțelegem, că: „se cuvine totuși din respect față de amintirile dinoase ce ne-au căutat copilăria, ca cel puțin odată pe an — la Paști — să îmbrăcăm haina frumoasă a creștinismului și să luăm parte la învierea naturii, cinstind, dacă nu pe blândul și de oameni iubitorul Isus, care a visat sub un cer azur să aducă pace pe pământ, cel puțin pe frumosul Zeu Adonis al păgânilor de odinioară”, — ci înțelegem, ca să ne spunem nu numai la Paști ci totdeauna: Hristos a înviat, căci este Dumnezeu, Hristos a înviat, ca să ne învieze pe noi, Hristos a înviat ca în locul superstițiilor lui Adonis și ale altor Zei, să stăpânească

adevărul Dumnezeu.

Și vom zice, striga într-o strigare mare: Hristos a înviat, până când cerul ne va răspunde: adevărat a înviat.

Despre tălharii răstigniți pe cruce împreună cu Isus încă ar trebui să știe „Slova” că unul s'a întors și încă cu o părere de rău, care induioșează pe ori care om, care înainte de ce ar afirma contrarul ar căuta în regina tuturor „Slovelor” în sf. Scriptură partea respectivă și atunci „Slova” din Vișeu nu ar cădea în greșala de a scrie, că „cei doi tălhari nu pierduseră din răutate nici restigniți.”

În ce privește rândurile culese din Revue d-o Orient, cu privire la Coranul și moartea lui Isus și care cuprind un lung șir de neadevăruri vechi cași Coranul, nu avem ce să spunem, decât atât: Noi credem, deci știm că Hristos a înviat, aceasta credință nu o va scoate din noi „Slova” nici cu ajutorul Coranului.

Pentru comitet răspunde: Titu Berinde

Calendar săptămânal.

19 — 25 Aprilie 1936.

19. Dumineca Tomi

Ap. Fapt. 5, 12 Evg. Ioan 20, 19-31

M. Pafnuție

20. Luni C. Teodor Trichina

21. Marți M. Ianuarie † 305

22. Mercuri C. Teodor Sicheotul

23. Joi Sf. Martir George

Ap. Fapt. 12. 1 Evg Ioan 15, 17

24. Vineri M. Sava Stratilat

25. Sâmbătă Sf. ap. Marcu,

„Și după opt zile iarăși erau înlăuntru ucenicii lui, și Toma cu ei. Venit a Isus, fiind ușile incuiate, și a stănut în mijloc, și a zis „pace vouă!”

După aceea a zis lui Toma: adu-ți degetul tău incoace, și vezi mâinile mele; și adu mâna ta și o pune în coasta mea: și nu fi necredincios ci credincios.

Răspuns-a Toma și a zis: „Domnul meu și Dumnezeuul meu!”

Zis-a Isus lui: „dacă mă văzuși Tomo, crezuși: fericiți, cari nu au văzut și au crezut!”

Și a făcut Isus și alte semne multe înaintea ucenicilor săi, cari nu s'au scris în cartea aceasta.

Iar acestea s'au scris, ca să credeți, că Isus este Hristos Fiul lui Dumnezeu, și crezând viață să aveți întru numele lui. (Ioan 20, 26—31.)